De Wtza, de vergunning en intern toezicht

Waar moet ik op letten?

Wtza

Inhoud

1. **De Wtza in het kort** **4**

Solist of zzp'er 4

2. **Doel van de vergunningplicht en de interne toezichthouder** **5**

Het doel van de vergunningplicht 5

Het doel van de interne toezichthouder 5

3. **Welke zorgaanbieders vragen een vergunning aan?** **6**

Zorginstellingen en hoofdaannemers 6

Alle medisch specialistische zorginstellingen 6

Alle Zvw-/Wlz-instellingen met meer dan tien zorgverleners 7

4. **Hoe vraag ik een vergunning aan?** **8**

Waar wordt op getoetst? 8

Wat gebeurt er daarna? 10

Start zorgverlening met vergunning! 10

5. **De interne toezichthouder** **11**

Welke zorginstellingen hebben een interne toezichthouder? 11

Welke regels worden gesteld aan het intern toezicht? 12

1. De Wtza in het kort

Op 1 januari 2022 is de Wet toetreding zorgaanbieders (Wtza) in werking getreden. Dit geldt ook voor de Aanpassingswet Wet toetreding zorgaanbieders (AWtza)*. Hierin staan (technische) wijzigingen die uit de Wtza voortvloeien. Door beide wetten verandert voor u als startende zorg- en/of jeugdhulpaanbieder een aantal zaken. Ook voor sommige bestaande aanbieders heeft de wet gevolgen.

Aanbieders van zorg en/of jeugdhulp die aan de voorschriften van de Wtza voldoen, laten zien dat ze staan voor goede zorg, dat ze transparant willen zijn naar alle betrokkenen en dat ze daarop kunnen worden aangesproken. Zo versterken zij samen het vertrouwen in de kwaliteit van de zorg en jeugdhulp.

De Wtza kent verschillende onderdelen: melden, vergunning en intern toezicht, financiële bedrijfsvoering (inclusief het gebruik van derivaten) en jaarverantwoording. Goed om te weten: voor zzp'ers en ook voor jeugdhulpaanbieders is met name het melden relevant.

Deze brochure geeft concrete informatie over de **vergunning en intern toezicht**.

Solist of zzp'er

Met zzp'er bedoelen we de solistisch werkende zorgverlener: één persoon die de feitelijke zorgverlening uitvoert. Hoe de zorg is georganiseerd, maakt hiervoor niet uit. Goed om weten: in de Wtza kan een rechtspersoon nooit een zzp'er zijn.

* Wanneer we in deze brochure spreken over de Wtza bedoelen we beide wetten.

2. Doel van de vergunning-plicht en de interne toezichthouder

Het doel van de vergunningplicht

Het systeem van de Wtza-vergunning vervangt het systeem van de WTZi-toelating. Deze vergunning legt meer nadruk op de kwaliteit van zorg en kent geen automatisch toegelaten instellingen meer. Daarbij zijn er meer weigerings- en intrekkings-gronden aan de vergunning verbonden. U ontvangt een vergunning als u aan de geldende voorwaarden voldoet.

Het doel van de interne toezichthouder

De interne toezichthouder draagt bij aan een transparante, integere en professionele bedrijfsvoering. Hij ziet toe op het verantwoord afwegen en beheersen van kansen en risico's. En houdt zowel het organisatiebelang als het maatschappelijk belang voor ogen. Een interne toezichthouder staat de dagelijkse of algemene leiding met raad ter zijde en is een belangrijke spiegel. Bestuur en interne toezichthouder zorgen zo samen voor goede en veilige zorg. U laat hiermee zien dat zowel de kwaliteit van de bedrijfsvoering als de interne veiligheid binnen uw organisatie is geborgd.

3. Welke zorgaanbieders vragen een vergunning aan?

Zorginstellingen en hoofdaannemers

De vergunningplicht richt zich op zorginstellingen. Een zorginstelling is:
- een rechtspersoon die bedrijfsmatig zorg verleent of doet verlenen;
- een organisatorisch verband van natuurlijke personen dat bedrijfsmatig zorg verlenen of doen verlenen (zoals een vof, cv of maatschap);
- een natuurlijk persoon die bedrijfsmatig zorg doet verlenen (zoals een eenmanszaak met zorgpersoneel).

De vergunningplicht richt zich alleen op de hoofdaannemer; de zorginstelling die eindverantwoordelijk is voor de zorgverlening.

Goed om te weten: bij een lege huls-constructie geldt de vergunningplicht voor zowel de hoofd- als onderaannemer. Een lege hulsconstructie is een zorginstelling die zelf geen zorg verleent maar een onderaannemer hiervoor inhuurt.

Alle medisch specialistische zorginstellingen

Het gaat om instellingen die medisch specialistische zorg verlenen of doen verlenen. De definitie van medisch specialistische zorg vindt u op www.toetredingzorgaanbieders.nl.

Alle Zvw-/Wlz-instellingen met meer dan tien zorgverleners

Het gaat om zorginstellingen die de volgende zorg verlenen of doen verlenen:
- Zvw-zorg (zorg die is omschreven in de Zorgverzekeringswet
- Wlz-zorg (zorg die is omschreven in de Wet langdurige zorg.

Bij 'meer dan tien zorgverleners' telt uitbesteding van zorg mee. Als uw instelling bijvoorbeeld werkt met een onderaannemer, tellen we ook het aantal zorgverleners van deze onderaannemer die voor u werken mee. Een stafmedewerker, vrijwilliger of stagiaire telt in dit verband niet mee. Een medewerker die uitsluitend Wmo-ondersteuning of alleen jeugdhulp verleent, tellen we ook niet mee. Het gaat om het aantal natuurlijke personen die zorgverlener zijn, het aantal fte's is niet relevant. Een zorgverlener die parttime werkt, telt dus als één zorgverlener.

Er is een aantal specifieke uitzonderingen op de vergunningplicht. Deze staan vermeld op www.toetredingzorgaanbieders.nl.

4. Hoe vraag ik een vergunning aan?

De vergunningaanvraag doet u bij het CIBG. Tot 1 januari 2022 geldt nog de WTZi-toelating en vraagt u via www.wtzi.nl gratis een WTZi-toelating aan. Indien u een WTZi-toelating had en ook Wtza-vergunningplichtig bent, wordt de WTZi-toelating automatisch omgezet naar een Wtza-vergunning. U vraagt via www.toetredingzorgaanbieders.nl de Wtza-vergunning aan, de kosten bedragen dan € 725,00.

Goed om te weten: voor bestaande instellingen die op 1 januari 2022 Wtza-vergunningplichtig waren en op grond van de WTZi automatisch waren toegelaten of geen door het CIBG verstrekte WTZi-toelating nodig hadden, is de aanvraag van de Wtza-vergunning in de overgangsperiode gratis.

Uw instelling levert de juiste gegevens aan, zodat helder is dat u aan de voorwaarden voldoet. Op basis hiervan geeft het CIBG namens de minister de vergunning af of weigert zij deze.

Waar wordt op getoetst?

Bij de vergunningverlening kijken we expliciet naar een aantal zaken: voorwaarden voor goede zorg, financiële bedrijfsvoering en (afhankelijk van het aantal zorgverleners) medezeggenschap en intern toezicht zijn belangrijke elementen. Het complete overzicht van de voorwaarden vindt u op www.toetredingzorgaanbieders.nl.

Overgangsrecht voor bestaande zorginstellingen die op 1 januari 2022 Wtza-vergunningplichtig zijn
Voor bestaande zorginstellingen die op 1 januari 2022 Wtza-vergunningplichtig zijn, geldt overgangsrecht. In het kort gaat het om de volgende zorginstellingen.

- **Een zorginstelling die op 1 januari 2022 Wtza-vergunningplichtig is en een door het CIBG verstrekte WTZi-toelating heeft.**
  Deze instelling hoeft niets te doen – het CIBG zet de WTZi-toelating automatisch om in een Wtza-vergunning.

- **Een zorginstelling die op 1 januari 2022 Wtza-vergunningplichtig is en automatisch is toegelaten op grond van de WTZi.**
  Deze instelling vraagt vóór 1 januari 2024 een Wtza-vergunning aan. Het gaat hier vooral om de grotere eerstelijnszorgaanbieders met meer dan tien zorgverleners. Deze instellingen hoeven in de tweejarige overgangsperiode niet te betalen voor de aanvraag van de vergunning.

- **Een zorginstelling die op 1 januari 2022 Wtza-vergunningplichtig is en niet in het bezit hoefde te zijn van een door het CIBG verstrekte WTZi-toelating.**
  Deze instelling vraagt vóór 1 januari 2024 een vergunning aan. Het gaat hier vooral om instellingen die uitsluitend niet-verzekerde medisch specialistische zorg verlenen, instellingen met meer dan tien zorgverleners die uit een Zvw-pgb of Wlz-pgb worden bekostigd en Zvw/Wlz-instellingen met meer dan tien zorgverleners die uitsluitend als onderaannemer van een 'lege huls' werkzaam zijn. Deze bestaande instellingen hoeven in de tweejarige overgangsperiode niet te betalen voor de aanvraag van de vergunning.

Wat gebeurt er daarna?

Vanaf het moment dat de volledige aanvraag bij het CIBG binnen is, ontvangt u binnen 8 weken de beslissing op de aanvraag. Mocht dit langer duren, dan krijgt u hierover tijdig bericht.

Het kan zijn dat u wordt gevraagd aanvullende gegevens aan te leveren. Ook kan het zijn dat om een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) wordt gevraagd of een onderzoek op grond van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob) wordt verricht.

Wanneer de aanvraag niet aan de criteria voor het verlenen van een vergunning voldoet, krijgt u geen vergunning.

Start zorgverlening met vergunning!

Wanneer uw instelling op of na 1 januari 2022 is begonnen met zorgverlening en vergunningplichtig is, heeft u een Wtza-vergunning nodig. Als u start zonder vergunning, dan kan de Inspectie voor de Gezondheid en Jeugdhulp (IGJ) u een boete opleggen.

5. De interne toezichthouder

Welke zorginstellingen hebben een interne toezichthouder?

In principe hebben alle vergunningplichtige zorginstellingen een interne toezichthouder. Er is een aantal uitzonderingen - de interne toezichthouder is niet verplicht voor instellingen:

- met tien of minder zorgverleners;
- met vijfentwintig of minder zorgverleners én die als instelling tegelijkertijd voldoet aan beide onderstaande criteria:
  - bij de instelling kunnen cliënten niet gedurende ten minste een etmaal verblijven;
  - er is geen sprake van medisch specialistische zorg en evenmin van persoonlijke verzorging, begeleiding of verpleging;
- die een familie- of ouderinitiatief zijn.

Daarnaast is een klein aantal specifieke uitzonderingen, deze staan vermeld op www.toetredingzorgaanbieders.nl.

Goed om te weten:

- Een bestaande zorginstelling die op 1 januari 2022 een door het CIBG verleende WTZi-toelating had en Wtza-vergunningplichtig is, heeft al een interne toezichthouder. De instelling voldoet vanaf dan ook aan onderstaande aanvullende regels (tenzij de interne toezichthouder voor die instelling niet meer verplicht is).
- Op het moment dat de instelling de Wtza-vergunning aanvraagt, heeft de instelling een interne toezichthouder.

Welke regels worden gesteld aan het intern toezicht?

De instelling met een interne toezichthouder voldoet kortweg aan drie eisen:

- **Onafhankelijke taakvervulling**
  Bepaalde functies zijn onverenigbaar met het lidmaatschap van de interne toezichthouder. Zo voorkomt u (de schijn van) financiële, personele en/of familiale belangenverstrengeling.

- **Samenstelling**
  De interne toezichthouder is zodanig samengesteld dat de leden onafhankelijk en kritisch opereren. Er zijn tenminste drie leden, zij zijn maximaal vier jaar lid van de toezichthouder en kunnen die periode eenmaal met vier jaar verlengen.

- **Taken en bevoegdheden vastleggen**
  De interne toezichthouder behartigt het maatschappelijk belang en stelt een profielschets op voor de leden van interne toezichthouder. Verantwoordelijkheidsverdeling tussen de interne toezichthouder en het bestuur zijn vastgelegd. Dit geldt ook voor hoe eventuele interne conflicten tussen de interne toezichthouder en de leiding worden aangepakt. Het bestuur verstrekt tijdig informatie aan de interne toezichthouder, in ieder geval eenmaal per jaar schriftelijk de hoofdlijnen van het strategisch beleid, de algemene en financiële risico's en beheers- en controlesystemen.

Zo waarborgt de instelling dat de bestuursstructuur zó is ingericht dat adequaat toezicht kan worden uitgeoefend op de dagelijkse of algemene leiding. De verdere uitwerking van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden legt u vast in de statuten of het reglement van uw instelling. IGJ ziet toe op de naleving hiervan.

Andere brochures over de Wtza

Meer info

Meer informatie vindt u op www.toetredingzorgaanbieders.nl. Hier vindt u ook de veel gestelde vragen, de juridische achtergrond en verwijzing naar gerelateerde wet- en regelgeving. U kunt natuurlijk ook contact opnemen met uw branche- of koepelorganisatie.

Deze brochure is een uitgave van:

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport
Directie Patiënt en Zorgordening
Parnassusplein 5 | 2511 VX Den Haag
Postbus 20350 | 2500 EJ Den Haag

Januari 2022